

 2012-08-14
 Nr. R1-3993

AKCINĖ BENDROVĖ „LIETUVOS DUJOS“

Aguonų g. 24, LT-03212 Vilnius, tel. (8 5) 236 0210, faks. (8 5) 236 0200, el. p. ld@lietuvosdujos.lt, http://www.dujos.lt
 Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 120059523, PVM mokėtojo kodas LT200595219
 Atsiskaitymoji sąskaita (IBAN): LT67 7044 0600 0164 3818, SWIFT (BIC): CBVILT2X, AB SEB bankas

Valstybinei kainų ir energetikos
 kontrolės komisijai
 Algirdo g. 27
 LT-03219 Vilnius

2012-08-14 Nr. 7-291-15574

**DĖL GAMTINIŲ DUJŲ NAUJŲ VARTOTOJŲ, NAUJŲ GAMTINIŲ DUJŲ SISTEMŲ IR
 BIODUJŲ GAMYBOS ĮRENGINIŲ PRIJUNGIMO ĮKAINIŲ NUSTATYMO METODIKOS
 PROJEKTO**

AB „Lietuvos dujos“ išnagrinėjo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) pateiktą derinti Gamtinių dujų naujų vartotojų, naujų gamtinių dujų sistemų ir biodujų gamybos įrenginių prijungimo įkainių nustatymo metodikos (toliau – Prijungimo įkainių metodika) projektą ir teikia savo pastabas ir pasiūlymus:

- Šiuo metu galiojančioje Prijungimo įkainių metodikoje, o taip pat ir Komisijos parengtame naujos Prijungimo įkainių metodikos projekte biodujų gamintojas yra įtrauktas į naujo vartotojo sąvoką, nors skirtingai nuo vartotojų, biodujų gamintojas nevertos gamtinių dujų, o jas tiekia į sistemą, iš esmės nedidindamas bendrų srautų skirstymo ar perdavimo sistemoje. Be to, naujam vartotojui ir biodujų gamintojui taikomi prijungimo įkainio apskaičiavimo principai skiriasi ir dėl skirtingo įstatyminio reglamentavimo. Dėl šių priežasčių siūlome papildyti Prijungimo įkainių metodiką „Naujų biodujų gamybos įrenginių“ sąvoka ir ją išdėstyti taip:
 „**Nauji biodujų gamybos įrenginiai** – biodujų gamybos įrenginiai, kurie pirmą kartą yra jungiami prie dujų įmonės sistemos arba jau prijungti biodujų gamybos įrenginiai didina gamybos apimtis tiek, kad nebeužtenka esamų dujų įmonės sistemos pajėgumų, reikalingų užtikrinti biodujų priėmimą į sistemą.“
 Atitinkamai reikėtų papildyti Prijungimo įkainių metodikos nuostatas, kuriose turi būti atskirai įvardinti nauji biodujų gamybos įrenginiai.
- Prijungimo įkainių metodikos 21 punkte yra nurodyta, kad, skaičiuojant naujojo vartotojo ar naujos gamtinių dujų sistemos atsiperkamumą, gautinas pelnas apskaičiuojamas naudojant laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naują vartotoją ar naują gamtinių dujų sistemą, Komisijos nustatytą perdavimo ar skirstymo kainų viršutinių ribų skaičiavimui naudotą investicijų grąžos normą (WACC). Jeigu laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naują vartotoją ar naują gamtinių dujų sistemą, dujų perdavimo ar skirstymo kainos viršutinė riba nėra nustatyta (pakoreguota), remiamasi paskutinei galiojančiai perdavimo ar skirstymo kainos viršutinei ribai skaičiuoti naudota investicijų grąžos norma. Tuo tarpu 22 punkte nurodyta, kad diskonto norma, įvertinanti pinigų vertės pokyčius atitinkamu laikotarpiu, yra lygi prijungimo įkainio skaičiavimo metu perdavimo ir/arba skirstymo kainos skaičiavimams taikomai investicijų grąžos normai (WACC). Manome, kad skaičiuojant, tiek gautiną pelną, tiek ir nustatant diskonto normą turi būti vertinama to paties laikotarpio investicijų grąžos norma, todėl siūlome suvienodinti šiuos laikotarpius ir 22 punktą išdėstyti taip:

„22. Diskonto norma (D), įvertinanti pinigų vertės pokyčius atitinkamu laikotarpiu, yra lygi laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naująjį vartotoją ar naują gamtinių dujų sistemą, Komisijos nustatytų perdavimo ar skirstymo kainų viršutinių ribų skaičiavimui naudotai investicijų gražos normai (WACC). Jeigu laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naują vartotoją ar naują gamtinių dujų sistemą, dujų perdavimo ar skirstymo kainos viršutinė riba nėra nustatyta (pakoreguota), remiamasi paskutinei galiojančiai perdavimo ar skirstymo kainos viršutinei ribai skaičiuoti naudota investicijų gražos norma.“

3. Kadangi prijungiant naujus vartotojus / dujų sistemas papildomas dujų kiekis, transportuotinas dujų sistemomis, yra identifikuojamas prijungimo sutartyse nustatant minimalius transportuotinus dujų kiekius ir pajėgumus, siūlome papildyti Prijungimo įkainių metodikos 30 punktą ir pakeisti šio punkto paskutinį sakinį išdėstant taip:
„Tuo atveju, kai dėl naujos gamtinių dujų sistemos prijungimo esamomis perdavimo ir/ar skirstymo sistemomis transportuojamas bendras dujų kiekis dėl naujų sistemos naudotojų nepadidėja, t.y. naujos gamtinių dujų sistemos prijungimo sutartyje nenustatomi įsipareigojimai dėl minimalių papildomų transportuotinų dujų kiekių ir pajėgumų, tai naujos gamtinių dujų sistemos prijungimo įkainis prilyginamas naujai gamtinių dujų sistemai prijungti reikalingam investicijų dydžiui.“
4. Skaičiuojant prijungimo įkainius buitiniams vartotojams taikomą indeksavimą siūlome supaprastinti, nustatant, kad faktinės investicijos indeksuojamos metiniu inžinerinių tinklų statybos kainų pokyčiu, apskaičiuotu paskutinių 12 mėnesių Statistikos departamento skelbimų mėnesinių statybos sąnaudų elementų kainų indeksu inžinieriams tinklams vidurkį lyginant su ankstesnių 12 mėnesių Statistikos departamento skelbimų mėnesinių statybos sąnaudų elementų kainų indeksu inžinieriams tinklams vidurkiu. Atitinkamai siūlome pakeisti 37 punkto pirmą sakinį, o „IND“ apibrėžimą išdėstyti taip:
„IND – metinis inžinerinių tinklų statybos kainų pokytis, apskaičiuotas paskutinių 12 mėnesių Statistikos departamento skelbimų mėnesinių statybos sąnaudų elementų kainų indeksu inžinieriams tinklams vidurkį lyginant su ankstesnių 12 mėnesių Statistikos departamento skelbimų mėnesinių statybos sąnaudų elementų kainų indeksu inžinieriams tinklams vidurkiu, proc.“
5. Prijungimo įkainių metodikos 60 punkte nurodyta, kad „Biodujų gamybos įrenginių prijungimui prie gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo sistemos pritaikytą nuolaidą, Komisija įvertina, nustatydamasi sistemos operatoriaus paslaugų kainas, vadovaudamasi Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų gamtinių dujų kainos nustatymo metodika“, tačiau šiai dienai tokia metodika dar vis nėra patvirtinta, todėl manome, kad nuorodą į šią metodiką neturėtų būti pateikiama.
6. Pasitaiko atveju, kai naujas nebutinis vartotojas su AB „Lietuvos dujos“ yra pasirašęs prijungimo sutartį, bet neįsirengęs vartotojo dujų sistemos ir neprisijungęs prie dujų įmonės sistemos arba įsirengęs vartotojo dujų sistemą, bet gamtinių dujų nevartoja ir pageidauja nutraukti savo įsipareigojimus dėl gamtinių dujų kiekio vartojimo. Kad tokiais atvejais racionaliais pagrindais galima būtų nutraukti prijungimo sutartį, siūlome papildyti Prijungimo įkainių metodiką šiais punktais:
„1. Jei naujas nebutinis vartotojas per 3 metus nuo prijungimo sutartimi prisiimtų įsipareigojimų įsirengti vartotojo dujų sistemą datos, jos neįsirengė ir/ar gamtinių dujų nevartoja, tai dujų įmonė įvertina naujam nebutiniam vartotojui tenkančias faktines investicijas, jo jau sumokėtą prijungimo įkainį, suskaičiuoja nepadengtą faktinių investicijų dabartinę vertę, o naujas nebutinis vartotojas ją sumoka. Faktinių investicijų dabartinė vertė apskaičiuojama pagal formulę:

$$PV_0 = (FV_n - P_f) \times (1 + i)^n, \text{ kur}$$

PV_0 – nepadengtų faktinių investicijų dabartinė vertė, Lt;

FV_n – faktinės investicijos, tenkančios nebutinio vartotojo prijungimui, Lt;

P_f – naujo nebutinio vartotojo sumokėtas prijungimo įkainis;

i – sutarties sudarymo metu galiojusi diskonto norma, proc.;

n – laiko periodas metais, skaičiuojant nuo dujų įmonės investicijų, skirtų naujam vartotojui prijungti, užbaigimo iki metų imtinai, kada būtų apmokama nepadengtų faktinių investicijų dabartinė vertė.

2. Naujam nebutiniam vartotojui sumokėjus pagal 1 punktą dujų įmonės apskaičiuotą nepadengtų faktinių investicijų dabartinę vertę, naujo vartotojo prijungimo sutartis dujų įmonės ir naujo nebutinio vartotojo susitarimu nutraukiama.“

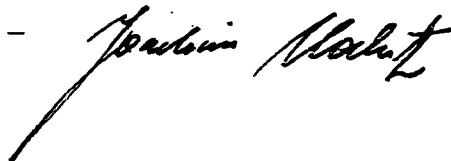
7. Vadovaujantis Prijungimo įkainių metodikos projekto 32 punktu, naujiems nebutiniams vartotojams, su dujų įmone sudariusiems prijungimo sutartis, prijungimo įkainio perskaičiavimas ir tokių prijungimo sutarčių administravimas yra aiškus dujų įmonei ir nebutiniams vartotojams.

Sudarius su naujais buitiniais vartotojais prijungimo sutartis, kai žinomas faktinis nutiesto butiniam vartotojui dujotiekio ilgis, susidaro maži (neženkliūs) skirtumai tarp planinio ir faktiškai nutiesto dujotiekio ilgio. Esant skirtumui, pagal dabar galiojančią metodiką, dujų įmonė privalo naujam butiniam vartotojui apskaičiuoti prijungimo įmoką pagal faktiškai nutiesto dujotiekio ilgį ir iš naujo butinio vartotojo pareikalauti arba jam grąžinti susidariusį prijungimo įmokos skirtumą. Tam tikrais atvejais, kai skirtumas yra mažas – tokių butinio vartotojo prijungimo sutarčių administravimo kaštai dujų įmonei ir naujam butiniam vartotojui yra didesni už reikalaujamą primokėti ar grąžintiną prijungimo įmokos dalį. Tam, kad būtų aiškus ir paprastas naujo butinio vartotojo prijungimo sutarčių ir prijungimo įmokos perskaičiavimo administravimas siūlome Metodiką papildyti tokiu punktu:

„Jei dujų įmonės faktinis nutiestas dujotiekio ilgis, tenkantis konkrečiam naujam butiniam vartotojui, skiriasi nuo planuojamo daugiau kaip 1 metru, dujų įmonė naujam nebutiniam vartotojui prijungimo įkainį apskaičiuoja pagal faktiškai nutiesto dujotiekio ilgį. Jei susidaręs skirtumas yra mažesnis už 1 metrą, dujų įmonė prijungimo įkainio butiniam vartotojui neperskaičiuoja.“

8. Atsižvelgdami į tai, kad galiojančiame Gamtinių dujų įstatyme yra naudojama „pajėgumų“, o ne „galios“ sąvoka, siūlome atitinkamai ir Prijungimo įkainių metodikos tekste „galios“ sąvokos atisakyti ir naudoti „pajėgumų“ sąvoką.

Generalinio direktoriaus pavaduotojas –
komercijos direktorius

Joachim Hockertz

ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS

V. Ruolia, tel. 2360 241
G. Tėvelis, tel. 2360 261